

Geachte leden van de Antroposofische Vereniging Den Haag

Inleiding

Op 31 Januari en 1 Februari 2022 ontvingen de bewoners, hun verwanten en eerste contacten van de Rudolf Steiner Zorg bericht over een voorgenomen overdracht van de zorg door de Raphaëlstichting, waarvan de Rudolf Steiner Zorg een onderdeel, is aan de zorginstellingen Saffier en Middin. Ook wij, David Vriesendorp en Rolanda Vriesendorp- van Seumeren, vanwege Florent Vriesendorp (broer) die op de afdeling Abeel liefdevol verzorgd wordt en van wie wij mentoren en bewindvoerders zijn, ontvingen zo een brief. De brief is ondertekend door Wim Lucas, in de functie directeur Rudolf Steiner Zorg, blijkt interim directeur te zijn, hij is naast deze functie directeur/ eigenaar van het Consultatiebureau “Zorg, welzijn, vastgoed” en de heer Bas Holvast, directeur Raphaelstichting, blijkt interim directeur te zijn, in dienst sinds 21 mei 2021. Op korte termijn, namelijk op 3 Februari, werden bewoners, hun verwanten en eerste contacten uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst. Hier werden ook kritische vragen gesteld en in schriftelijke vorm overlegd. Op maandag 7 Februari werd er op de website van de Rudolf Steiner Zorg verslag gedaan van de informatiebijeenkomst waarbij opviel dat vele kritische vragen geen antwoord hadden gekregen en niet vermeld waren. De personeelsleden waren ook uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst op een eerder tijdstip en ook daarvan werd verslag gedaan. Zij waren eerder op de hoogte van de plannen dan de bewoners, hun verwanten en eerste contacten, maar hadden een zwijgplicht.

Is het nodig en wenselijk om de zorg op antroposofische grondslag over te dragen aan twee instellingen zonder enige affiniteit met de antroposofie?

Dat is naar onze mening niet nodig en niet wenselijk. Als hoofdreden wordt genoemd: de slechte financiële resultaten over de afgelopen jaren van de Rudolf Steiner Zorg. Echter bij bestudering van de laatste jaarcijfers van de Raphaëlstichting, blijken de jaarcijfers positief, er is zelfs een stijgende lijn te constateren. De controlerende accountant geeft niet aan dat er iets mis is. Moet nu omdat een onderdeel gedurende een bepaalde periode slecht presteert, dat onderdeel dan maar verkocht worden? Hebben we hier te maken met een commerciële instelling of met een zorginstelling op antroposofische grondslag waarin de aandacht voor de mens in relatie tot de natuur centraal staat en waarbij de nadruk ligt op verbinding en het elkaar helpen indien het nodig is. En dat kan, nu het totaal van de door de Raphaëlstichting ontplooid activiteiten positieve financiële resultaten laat zien. Uiteraard moet wel gekeken worden of de Rudolf Steiner Zorg financieel gezond gemaakt kan worden. Door mismanagement de laatste jaren is de situatie thans in financieel opzicht niet goed, blijkt nu. Gekeken zou kunnen worden naar de inzet van het unieke in antroposofische stijl gebouwde huis voor activiteiten, eventueel ten behoeve van derden, lezingen, cursussen onder andere in relatie tot de tuin, het opnieuw opstarten van de keuken, een prachtige ruimte met mogelijkheid voor derden om tegen betaling biologische maaltijden af te halen. Maar ook het doorbreken van de in de laatste jaren scheef gegroeide hiërarchische structuur zou positief financieel resultaat met zich kunnen brengen. Advies van een deskundige op dit gebied is welkom.

Tijdens de bijeenkomst werd ook als reden gegeven dat de vestigingen niet alle op dezelfde plaats zijn, dit zou inefficiënt zijn. Maar ook hierbij geldt dat het niet gaat om een commerciële instelling. Door de verspreiding van zorgtaken over diverse vestigingen is kleinschalige zorg mogelijk en de bewoners zijn hiermede gebaat. Wil men de bewoners dan onderbrengen in grote zorg kazernes? Kunnen we dit onze bewoners aandoen? Als volgende reden werd genoemd dat het Tobiashuis verouderd zou zijn. Nu is dit gebouw nog niet zolang geleden gebouwd en er zou met een opknapbeurt kunnen worden volstaan. Ook zou het

Tobiashuis inefficiënt zijn, maar ook hier geldt dat door de diverse afdelingen met verschillende soorten cliënten kleinschalige zorg op intieme en gezellige wijze mogelijk is en de verbinding met elkaar is door middel van het eveneens vanuit het Tobiashuis te bereiken hoofdhuis veilig gesteld.

Naar onze mening is de conclusie dat de overdracht van zorgtaken/arbeidscontracten niet nodig en niet wenselijk is. Op de achtergrond viel tijdens de bijeenkomst de wens te beluisteren om te zijner tijd tot verkoop van de gebouwen over te gaan. Dit zou onvergeeflijk zijn nu het hoofdgebouw Nieuwe Parklaan 58 een monument van de antroposofie is, een boegbeeld. Het Tobiashuis is in dezelfde stijl gebouwd en vormt met het hoofdhuis een eenheid.

En stel nu dat de Raphaëlstichting haar zin zou krijgen, dan is de jaarrekening van de Raphaëlstichting ineens enorm positief maar zijn de mensen in Zuid Holland, gezegd werd tijdens de bijeenkomst dat het efficiënt is om de antroposofische zorg in Noord Holland te concentreren, die gekozen hebben voor antroposofische zorg op het einde van hun leven in overeenstemming met hun levensstijl of hiervoor gekozen hebben als bescherming van hun handicap, hiervan beroofd. Is dat wat we willen?

Hoe dit te voorkomen?

Nu is voor een contractovername, in dit geval overname door Saffier en Middin van de zorgverplichtingen en arbeidsverplichtingen van Rudolf Steiner Zorg tegenover de bewoners, en personeel volgens de wet de instemming en medewerking van bewoners en personeel vereist. Tussen de regels door meenden we op de informatiebijeenkomst te beluisteren dat gedacht wordt dat volstaan zou kunnen worden met de goedkeuring van de cliëntenraad en ondernemingsraad. Naar onze mening is dat onvoldoende maar het speelt wel een belangrijke rol. We krijgen ook de indruk dat de Raphaelstichting door de niet volledige en op enkele punten onjuiste informatie het gedrag van bewoners, hun verwanten en eerste contacten en tevens van het personeel zodanig wil beïnvloeden dat zij positief staan tegenover een overname en niet protesteren en dat zij daaruit de wettelijk verplichte medewerking en instemming met de overname wil afleiden. In de wet wordt ruimte gelaten om onder omstandigheden uit het gedrag een instemming of medewerking af te leiden, maar dan moet deze wel zijn gebaseerd op juiste en volledige informatie, waarbij ruimte wordt gelaten het niet eens te zijn met een overname en dat ontbreekt. Het meest duidelijke signaal dat men niet wil medewerken is protest.

Wat vragen we aan u?

Ook u vragen we om te protesteren, leden van de Antroposofische Vereniging. Laat uw protest horen. De antroposofische zorg moet voor Den Haag en omstreken bewaard blijven. De antroposofische gemeenschap is in Den Haag groot en daarmee de behoefte aan deze zorg.

U kunt uw protest sturen aan diverse interne organisaties. Hierna volgt een opsomming met adressen. Wettelijk gezien gaat het om het protest van bewoners, hun verwanten en eerste contacten en het personeel. Kent u personen uit deze groepen, dan vragen we u om uw zorgen te uiten en met hen te delen en hen mee te nemen in het protest. Het gaat wat de bewoners betreft in het algemeen om kwetsbare mensen die niet altijd zelf in staat zijn om te protesteren en afhankelijk zijn van hun verwanten of eerste contacten die vaak niet op de hoogte zijn van wat er werkelijk speelt. Als u wilt, ontvangen we graag een afschrift of een bericht van het protest zodat we een overzicht krijgen van het aantal en de aard van de protesten. Mijn email is : rmvriesendorp@gmail.com, van mijn echtgenoot David: vaarwelkom@gmail.com

De namen en adressen:

Antroposofische Vereniging in Nederland: de heer dr. P.Blomaard, (voorzitter) de heer E.Vink (penningmeester), de heer R. van Bemmelen: secretariaat@antroposofie.nl
Bestuur Rudolf Steiner Zorg: Wim Lucas (interim) directeur: w.lucas@rudolfsteinerzorg.nl
Raad van Bestuur Raphaelstichting: Bas Holvast en Annemarie Zuidweg (slechts 2 personen): info@raphaelstichting.nl
Raad van Toezicht Raphaelstichting: Tanja Ineke (voorzitter), Mascha ten Bruggencate, Monique Kossen, Christel Deckers, Rob van Dam. Secretariaat: j.zandstra@raphaelstichting.nl
Centrale ondernemingsraad: Anneloes Molthoff: a.molthoff@midgard.nl
Ondernemingsraad Rudolf Steiner Zorg: Annetta de Quaasteniet: voorzitter a.dequaasteniet@rudolfsteinerzorg.nl
Anita de Koning, Gertje van Heeswijk, Walter van den Berg, Yolanda Winkelhuijzen, Joyce Oosterveer.
Centrale Cliëntenraad: de heer J. Koopman (voorzitter), de heer H. Veerman, mevrouw N. Kruissel, de heer P. Levenkamp, mevrouw T. Markies, de heer J. Roos, mevrouw V. Doelwijt, de heer F. Licher : mailadres Dorine.Duwel@facit.nl
Cliëntenraad Rudolf Steiner Zorg: Virginia Doelwijt (voorzitter) virginiadoelwijt@quicknet.nl, mevrouw Freya I. Steffelaar- Moulijn, Rudolf Klinkenberg, Donald van der Maaten, secretaris: Linda L.J. Kokxhoorn: l.kokxhoorn@rudolfsteinerzorg.nl

Met vriendelijke groet,

Rolanda Vriesendorp, mede namens David Vriesendorp

Mr. dr. R.M.Vriesendorp- van Seumeren
Leuvensestraat 90
2587 GK Den Haag
Tel. 0613383350